ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έβδομο τμήμα)

της 21ης Ιουλίου 2016*

«Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας — Περιοριστικά μέτρα κατά της Συρίας — Δέσμευση κεφαλαίων — Περιορισμός εισόδου στην Ένωση — Ακύρωση των προγενέστερων πράξεων με απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου — Νέες πράξεις περί εγγραφής του ονόματος του προσφεύγοντος στους καταλόγους — Πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως — Δικαίωμα ιδιοκτησίας — Αναλογικότητα — Τεκμήριο αθωότητας — Εξωσυμβατική ευθύνη»

Στην υπόθεση T-790/14,

Samir Hassan, κάτοικος Δαμασκού (Συρία), εκπροσωπούμενος από τον L. Pettiti, δικηγόρο,

προσφεύγων-ενάγων,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενου από τη Σ. Κυριακοπούλου και τον G. Étienne,

καθού-εναγομένου,

με αντικείμενο, αφενός, στηριζόμενο στο άρθρο 263 ΣΛΕΕ αίτημα ακυρώσεως της εκτελεστικής αποφάσεως 2014/678/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 26ης Σεπτεμβρίου 2014, για την εφαρμογή της απόφασης 2013/255/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά της Συρίας (ΕΕ 2014, L 283, σ. 59), του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 1013/2014 του Συμβουλίου, της 26ης Σεπτεμβρίου 2014, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 36/2012 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία (ΕΕ 2014, L 283, σ. 9), της αποφάσεως (ΚΕΕΠΑ) 2015/837 του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2015, για την τροποποίηση της απόφασης 2013/255/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά της Συρίας (ΕΕ 2015, L 132, σ. 82), και του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/828 του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2015, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 36/2012 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία (ΕΕ 2015, L 132, σ. 3), καθόσον οι πράξεις αυτές αφορούν τον προσφεύγοντα-ενάγοντα, και, αφετέρου, στηριζόμενο στο άρθρο 268 ΣΛΕΕ αίτημα αποκαταστάσεως της ζημίας που ο προσφεύγων-ενάγων ισχυρίζεται ότι υπέστη εξαιτίας των πράξεων αυτών,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έβδομο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. van der Woude, πρόεδρο, I. Wiszniewska-Białecka και I. Ulloa Rubio (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: S. Bukšek Tomac, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 21ης Απριλίου 2016,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση [1] [παραλειπόμενα]

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

27 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 4 Δεκεμβρίου 2014, ο προσφεύγων-ενάγων [στο εξής: προσφεύγων] άσκησε, αφενός, προσφυγή ακυρώσεως και, αφετέρου, αγωγή αποζημιώσεως, βάλλοντας κατά της εκτελεστικής αποφάσεως 2014/678 και του εκτελεστικού κανονισμού 1013/2014, καθόσον οι πράξεις αυτές τον αφορούσαν. *[παραλειπόμενα]*

28 Ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την εκτελεστική απόφαση 2014/678, τον εκτελεστικό κανονισμό 1013/2014, την απόφαση 2015/837 και τον εκτελεστικό κανονισμό 2015/828 (στο εξής: προσβαλλόμενες πράξεις), στο μέτρο που οι πράξεις αυτές τον αφορούν·

— να του επιδικάσει ποσό 250 000 ευρώ μηνιαίως, από 1ης Σεπτεμβρίου 2011, προκειμένου να αποκατασταθεί η υλική ζημία που υπέστη, και συμβολικό ποσό ενός ευρώ ως χρηματική ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που υπέστη και να υποχρεώσει το Συμβούλιο να αποκαταστήσει τη μελλοντική υλική ζημία που θα υποστεί·

— να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

29 Το Συμβούλιο ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή-αγωγή στο σύνολό της·

— να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Επί του αιτήματος ακυρώσεως [παραλειπόμενα]

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως *[παραλειπόμενα]*

45 Συνεπώς, από την αιτιολογία αυτή προκύπτει ότι ο προσφεύγων περιελήφθη στους επίμαχους καταλόγους για τους ακόλουθους τρεις λόγους, βάσει του άρθρου 28, παράγραφος 1, της αποφάσεως 2013/255 και του άρθρου 15, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 36/2012:

— ως σημαντικός επιχειρηματίας, διατηρών στενές σχέσεις με κεντρικά πρόσωπα του καθεστώτος, όπως ο R. Makhlouf και ο I. Anbouba·

— ως αντιπρόεδρος για τη Ρωσία στα Διμερή Επιχειρηματικά Συμβούλια από τον Μάρτιο του 2014·

— ως στηρίζων την πολεμική δράση του συριακού καθεστώτος με δωρεές σε ρευστό.

[παραλειπόμενα]

1 — Παρατίθενται μόνον οι σκέψεις των οποίων η δημοσίευση κρίνεται σκόπιμη από το Γενικό Δικαστήριο.

48 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο προσφεύγων διορίστηκε πρόεδρος και όχι αντιπρόεδρος, όπως υποστήριξε το Συμβούλιο, του Διμερούς Επιχειρηματικού Συμβουλίου για τη Ρωσία, με απόφαση του Σύρου Υπουργού Οικονομίας και Εξωτερικού Εμπορίου της 14ης Ιουνίου 2014, χωρίς αυτό να επηρεάζει ιδιαίτερα την εκτίμηση στην οποία προέβη το Συμβούλιο με την προσβαλλόμενη απόφαση.

49 Από τα καταστατικά των Διμερών Επιχειρηματικών Συμβουλίων της Συρίας (στο εξής: Επιχειρηματικά Συμβούλια) προκύπτει, πρώτον, ότι ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου των Επιχειρηματικών Συμβουλίων (στο εξής: Διοικητικό Συμβούλιο) είναι ο Σύρος Υπουργός Οικονομίας και Εξωτερικού Εμπορίου. Δεύτερον, η γραμματεία του Διοικητικού Συμβουλίου απαρτίζεται από τον Σύρο Υπουργό Οικονομίας και Εξωτερικού Εμπορίου και τη Διεύθυνση διεθνών και αραβικών σχέσεων. Τρίτον, τα εν λόγω καταστατικά ορίζουν ότι τα μέλη των Επιχειρηματικών Συμβουλίων θα προτείνονται είτε από τη γραμματεία του Διοικητικού Συμβουλίου είτε από ένα μέλος των Επιχειρηματικών Συμβουλίων και ότι κάθε πρόταση πρέπει να υποβάλλεται στον Σύρο Υπουργό Οικονομίας και Εξωτερικού Εμπορίου προς λήψη της τελικής αποφάσεως. Τέταρτον, ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος κάθε Επιχειρηματικού Συμβουλίου εκλέγεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του οποίου προεδρεύει ο Σύρος Υπουργός Οικονομίας και Εξωτερικού Εμπορίου.

50 Κατά συνέπεια, από τα καταστατικά των Επιχειρηματικών Συμβουλίων προκύπτει ότι ο ρόλος του Σύρου Υπουργού Οικονομίας και Εξωτερικού Εμπορίου στα εν λόγω Συμβούλια είναι κεντρικής σημασίας και δεν περιορίζεται στην επικύρωση των επιλογών των λοιπών μελών, όπως υποστηρίζει ο προσφεύγων. Συγκεκριμένα, ο Σύρος Υπουργός Οικονομίας και Εξωτερικού Εμπορίου προεδρεύει του Διοικητικού Συμβουλίου, είναι μέλος της γραμματείας του Διοικητικού Συμβουλίου που επιβλέπει τις εργασίες των διαφόρων Επιχειρηματικών Συμβουλίων και είναι η αρμόδια αρχή για τον διορισμό του προέδρου και του αντιπροέδρου των διαφόρων Επιχειρηματικών Συμβουλίων καθώς και για τη διάλυση των εν λόγω Συμβουλίων. Εντούτοις, ακόμη και αν ο Σύρος Υπουργός Οικονομίας και Εξωτερικού Εμπορίου περιοριζόταν στην επικύρωση των επιλογών των μελών των εν λόγω Συμβουλίων, πρέπει να επισημανθεί ότι ο διορισμός του προέδρου και του αντιπροέδρου εκάστου Επιχειρηματικού Συμβουλίου προϋποθέτει κυβερνητική απόφαση.

51 Εξάλλου, τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε το Συμβούλιο με το έγγραφο MD 216/14 RELEX και, ιδίως, το άρθρο της 3ης Μαρτίου 2014 της *Syria Report* και το άρθρο της *Syriandays* αναφέρονται στον ρόλο του προσφεύγοντος στο Διμερές Επιχειρηματικό Συμβούλιο για τη Ρωσία. Το πρώτο άρθρο διευκρινίζει τη σχέση μεταξύ του διορισμού των μελών των Επιχειρηματικών Συμβουλίων και των δεσμών με το συριακό καθεστώς. Το δεύτερο άρθρο περιγράφει τη διεξαγωγή της πρώτης γενικής συνελεύσεως των Επιχειρηματικών Συμβουλίων η οποία έλαβε χώρα στις 29 Μαρτίου 2014 με τη συμμετοχή του Σύρου Πρωθυπουργού, του Σύρου Υπουργού Οικονομίας και Εξωτερικού Εμπορίου καθώς και όλων των προέδρων και αντιπροέδρων των Επιχειρηματικών Συμβουλίων. Το όνομα του προσφεύγοντος μνημονεύεται σε αμφότερα τα άρθρα.

52 Κατά συνέπεια, παρατηρείται ότι η ιδιότητα του προσφεύγοντος στο πλαίσιο ενός οικονομικού συμβουλίου όπως το Διμερές Επιχειρηματικό Συμβούλιο για τη Ρωσία, που έχει ως αποστολή την προώθηση της οικονομίας της Συρίας και την ανάπτυξη των επιχειρήσεών της και των εμπορικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων της, δεν μπορεί παρά να οφείλεται στο γεγονός ότι ο προσφεύγων πρόσκειται σε κάποιο βαθμό στο συριακό καθεστώς και συνιστά πραγματικό στοιχείο που δεν αμφισβητήθηκε και αποδεικνύει την ύπαρξη βεβαίας σχέσεως με το καθεστώς του Bachar Al-Assad. Λόγω αυτής της στενής σχέσεως του προσφεύγοντος με το κρατούν στη Συρία καθεστώς, βασίμως το Συμβούλιο θεώρησε ότι ο προσφεύγων ωφελείτο από το καθεστώς, το υποστήριζε και συνδεόταν με αυτό κατά την έννοια του άρθρου 28, παράγραφος 1, της αποφάσεως 2013/255 και του άρθρου 15, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 36/2012.

53 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η βασιμότητα του δευτέρου λόγου της εγγραφής του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους αποδείχθηκε από το Συμβούλιο και ότι ο λόγος αυτός αποτελεί επαρκές έρεισμα για την εγγραφή του βάσει του νομίμου κριτηρίου που καθιερώνουν το άρθρο 28, παράγραφος 1, της αποφάσεως 2013/255 και το άρθρο 15, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού

36/2012, και στο μέτρο που, σύμφωνα με την προπαρατεθείσα στη σκέψη 42 νομολογία, αρκεί ένας μόνον από τους λόγους που στηρίζουν τις πράξεις να είναι βάσιμος για να δικαιολογηθεί η νομιμότητα των εν λόγω πράξεων, παρέλκει να αποφανθεί το Γενικό Δικαστήριο επί του βασίμου των λοιπών δύο λόγων που επικαλείται, με τις προσβαλλόμενες πράξεις, το Συμβούλιο, καθόσον η επιχειρηματολογία που αναπτύσσει συναφώς ο προσφεύγων είναι αλυσιτελής και δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη.

[παραλειπόμενα]

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έβδομο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή-αγωγή.

2) Καταδικάζει τον Samir Hassan στα δικαστικά έξοδα.

Van der Woude Wiszniewska-Białecka Ulloa Rubio

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 21 Ιουλίου 2016.

(υπογραφές)